

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Одним з актуальних завдань сучасної освіти є розвиток творчого, нестандартного просторового мислення і застосування його у практичній діяльності. І чим раніше діти будуть залучені до цього процесу, тим легше вони в подальшому будуть стверджуватися як особистості, проявляти творчий індивідуальний потенціал.

Отже, мистецтво створення робіт із паперу дає широкі можливості для розвитку творчих здібностей вихованців, зокрема уміння уявляти, фантазувати, читати й самим працювати за схеми, шукати оптимальну форму та будову, пояснювати послідовність створення виробу, концентрувати увагу, дотримуватися чіткості й акуратності в роботі, знаходити кольорову гаму. Практика й наукові дослідження показують, що навчання в гуртку допомагає успішному оволодінню знаннями з усіх предметів шкільного курсу. Програма реалізується у гуртку «Паперопластика» науково-технічного напрямку художньо-технічного профілю та спрямована на вихованців молодшого та середнього шкільного віку.

Метою програми є формування у дітей системи естетичних цінностей, уявлень про сутність, різновид паперового мистецтва, особливості художньо-образної мови, засвоєння основних прийомів і закономірностей та відповідної термінології;

розвиток асоціативно-образного мислення та просторової уяви, пам'яті, фантазії, художнього смаку і творчих здібностей;

виховання інтересу, готовності і здатності до творчої діяльності, бажання

Основні завдання роботи гуртка «Паперопластика» полягають у формуванні таких компетентностей:

пізнавальної: оволодіння знаннями про папір, його виробництво, види, властивості, способи конструювання з паперу;

практичної: формування вмінь і навичок роботи з папером; виготовлення поробок у різних техніках, застосування основних прийомів роботи;

творчої: формування творчої особистості, емоційний, фізичний та

інтелектуальний розвиток; задоволення потреби особистості у творчій самореалізації;

соціальної: виховання культури праці; формування дружніх стосунків у колективі, відчуття відповідальності, колективізму, взаємодопомоги.

Програма передбачає навчання дітей у групах початкового та основного рівнів впродовж чотирьох років. На опрацювання навчального матеріалу відводиться така кількість годин:

початковий рівень – 144 год. (2 год. на тиждень), 1-й рік навчання;

початковий рівень – 144 год. (2 год. на тиждень), 2-й рік навчання;

основний рівень – 216 год. (3 год. на тиждень), 1-й рік навчання;

основний рівень – 216 год. (3 год. на тиждень), 2-й рік навчання.

Дана програма складена на основі навчальної програми «Паперопластика» рекомендованої Міністерством освіти і науки України, лист МОН від 07.10.2019 №1/11-8872 і адаптована до матеріально-технічного забезпечення та особливостей роботи гуртка в ЦГТ «Евріка».

Програма дає можливість майже на кожному занятті реалізувати навчально-виховні завдання: формування творчої особистості, відчуття відповідальності, колективізму, взаємодопомоги, творчого використання національних традицій.

Теоретичні заняття чергуються із практичною роботою, якій надається значна перевага. Теми подано в порядку зростання складності матеріалу. Окремі теми (модульні конструкції, оригаметрія, авторські моделі) розглядаються на різних рівнях навчання залежно від їхньої доступності, опанування вихованцями.

Кількісний склад навчальної групи – 10-15 вихованців.

На початковому рівні застосовується групова форма навчання, теоретичні й практичні заняття, а також бесіди, розповіді, ігри, конкурси-змагання, екскурсії.

На основному рівні застосовуються колективні, групові та індивідуальні форми роботи, теоретичні й практичні заняття (дослідження, лабораторні роботи, розробка і виконання самостійних творчих робіт, за власним задумом і уявою), опрацювання літературних джерел, підготовка доповідей, рефератів з

питань розвитку народного мистецтва свого регіону, участь у конкурсах, виставках, у пошуково-краєзнавчій діяльності, екскурсіях по рідному краю, в музеї на виставки.

В основу викладання предмета покладені загальні принципи; від простого - до складного, від елементарних вправ - до складної композиції, науковості, доступності; єдність виховання й навчання.

За даною програмою можуть проводитись заняття в групах індивідуального навчання, які організовуються відповідно до Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах (наказ Міністерства освіти і науки №1123 від 10.12.2008р).

Програма є орієнтовною. За необхідності керівник гуртка може внести до програми певні зміни на свій розсуд, які не повинні впливати на загальний зміст навчальної програми та кількість навчальних годин. Незмінними мають залишатися мета, завдання і прогнозований результат освітньої діяльності.

**Початковий рівень, перший рік навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступ	1	1	2
2.	Найпоширеніші традиційні в Україні вироби з паперу	2	6	8
3.	Умовні знаки при роботі з папером. Прості базові форми оригамі	10	30	40
4.	Квілінг	2	4	6
5.	Новорічні та різдвяні фантазії	2	6	8
6.	Поробки оригамі на основі складніших базових форм	4	40	44
7.	Витинанки	2	6	8
8.	Паперова аплікація	2	6	8
9.	Вироби з гофрованого паперу	2	4	6
10.	Виготовлення експонатів на виставку. Суспільно корисна робота	-	12	12
11.	Підсумок	2	-	2
	Разом	29	115	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Мета та зміст роботи гуртка. Інструменти й матеріали. Історія винайдення паперу. Властивості паперу та основні прийоми роботи з ним. Демонстрація кращих моделей. Вступний інструктаж з техніки безпеки.

Практична частина. Виготовлення виробів із паперу на вільну тему з метою перевірки рівня підготовки дітей.

2. Найпоширеніші традиційні в Україні вироби з паперу (8 год.)

Теоретична частина. Історія виникнення та розвитку мистецтва виготовлення поробок з паперу методом витинанок, оригамі та паперопластики. Найпростіші вироби в техніці витинанки (серветки, фіранки, гірлянди), оригамі

(човники, шапочки, курочки), паперопластики (чарівні птахи, риби, квіти).

Практична частина. Виготовлення витинанок з квадратного аркуша паперу (зірочки, орнаменти), зі стрічки (гірлянди з чоловічків і зайчиків). Вироби в техніці оригамі (двотрубний кораблик, шапочка від сонця, голубок) і паперопластики (павич, чарівна квітка папороті).

3. Умовні знаки при роботі з папером. Прості базові форми оригамі (40 год.)

Теоретична частина. Загальноприйняті умовні знаки та прийоми складання. Поняття про базові форми: «Трикутник», «Повітряний змій», «Двері», «Млинець», «Будинок», «Водяна бомбочка».

Практична частина. Виготовлення не менше 10 виробів на кожен базову форму. Проведення конкурсу на краще знання базових форм і виготовлення виробів із них. Виконання ілюстрацій до відомих казок, загадок і прислів'їв (за вибором).

4. Квілінг (6 год.)

Теоретична частина. Поняття симетрії, рівноваги в композиціях виготовлених у техніці квілінг. Ритм у композиції (як чергування елементів). Горизонтальна, вертикальна, діагональна й радіальна симетрії. Сюжетно-композиційний центр у виробах із витинання.

Практична частина. Вибір зразка візерунка для квілінгу. Стилізація. Перенесення малюнка на папір за допомогою копіювального паперу. Пробні вправи. Розробка ескізів різних мотивів простих квілінгових композицій. Пробні вправи. Виготовлення композицій з квілінгу за зразком та вільною композицією. Пробні вправи. Самостійне виготовлення композицій за власним задумом.

5. Новорічні та різдвяні фантазії (8 год.)

Теоретична частина. Новорічні ялинки, виготовлені в техніці паперопластики, оригамі та витинанки. Найпростіші ялинкові та різдвяні прикраси, виготовлені в різних техніках. Інструктаж із техніки безпеки та цільові інструктажі.

Практична частина. Екскурсія до Новорічної ялинки або на Новорічну виставу. Виготовлення плоских та об'ємних ялинок методом аплікації, витинанки, оригамі та ялинкових прикрас (зірочки, напівпрозорі зірочки, сніжинки, кульки, бурульки). Різдвяні зірочки й ангели. Вироби за власним задумом.

6. Поробки оригамі на основі складніших базових форм (44 год.)

Теоретична частина. Використання у виробках базових форм: «Подвійний квадрат», «Риба», «Катамаран», «Птах», «Жабка». Історія про японську дівчинку Садако Сасаки та 1000 журавликів.

Практична частина. Виготовлення не менше 10 виробів на основі кожної базової форми. Конкурс на краще знання базових форм і відомих із них виробів. Виготовлення сувенірів до свята 8 Березня. Екскурсія до художнього музею чи картинної галереї.

7. Витинанки (8 год.)

Теоретична частина. Витинанки - найпоширеніший вид декоративно-ужиткового мистецтва з паперу в Україні. Методи й прийоми виготовлення витинанок. Зразки витинанок. Витинанки і аерогами.

Практична частина. Виготовлення серветок, гірлянд, масок, орнаментів, зірочок, сніжинок. Писанки, оздоблені витинанками. Виготовлення аерогами різноманітних конструкцій. Створення декоративного панно за власним задумом.

8. Панерова аплікація (8 год.)

Теоретична частина. Аплікація як вид декоративного образотворчого мистецтва. Кращі зразки робіт, виконаних відомими художниками та графіками. Методи та прийоми виготовлення аплікацій.

Практична частина. Виготовлення предметно-декоративних (будинки, грибок, кораблик, закладка, орнамент, візерунок), силуетних (птахи, риби, тварини) та сюжетно-тематичних (казки, байки, пейзажі) аплікацій.

9. Вироби з гофрованого паперу (6 год.)

Теоретична частина. Гофрування паперу за допомогою «долинок» і

«гірок», застосування елементів «ялинкових структур». Зразки та ілюстрації виробів із гофрованого паперу.

Практична частина. Виготовлення найпростіших виробів, виконаних у техніці гофрування: квіти, листівки, метелики, рибки, пташки, закладки, ліхтарики.

10. Виготовлення експонатів на виставку. Суспільно корисна робота (12 год.)

Виготовлення індивідуальних і групових робіт в одній або змішаних техніках конструювання на визначену тему або за власним задумом. Творчий звіт гуртківців з демонстрацією виробів. Виготовлення паперових іграшок для дитячого садочка, дитячого притулку, школи – інтернату.

11. Підсумок (2 год.)

Підведення підсумків роботи гуртка. Відзначення кращих вихованців.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- історію винайдення паперу та його властивості;
- найпоширеніші традиційні вироби з паперу в Україні;
- умовні позначення, базові форми;
- види витинанок та аплікацій;
- прийоми гофрування паперу;
- правила техніки безпеки.

Вихованці мають вміти:

- виготовляти найпростіші вироби в техніці витинанки, оригамі, паперопластики;
- виконувати гофрування паперу та виготовляти з нього різні вироби;
- виготовляти різні види аплікацій.

У вихованців мають бути сформовані компетенції:

пізнавальна - оволодіння елементарними знаннями про папір, його види

та властивості;

практична - формування вмінь і навичок роботи з папером;

творча - формування уяви та фантазії дитини;

соціальна – розвиток позитивних якостей особистості: працелюбність, самостійність, наполегливість.

Початковий рівень, другий рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Тема		Кількість годин		
		Теоретичні	Практичні	Усього
1	Вступ	1	1	2
2	Найпоширеніші традиційні в Україні вироби з паперу виконані в техніці витинанки, оригамі та паперопластики	1	3	4
3	Умовні знаки при роботі з папером. Прості базові форми оригамі	4	18	22
4	Витинанки - особливий вид поробок із паперу	2	6	8
5	Поробки оригамі на основі складніших базових форм	4	16	20
6	Новорічні та різдвяні фантазії	2	6	8
7	Паперова аплікація	2	12	14
8	Квілінг	2	10	12
9	Вироби з гофрованого паперу	2	10	12
10	«Айріс Фолдінг» (Iris Folding)	2	12	14
11	Паперове моделювання (Paper-craft)	2	14	16
12	Виготовлення експонатів на виставку	-	10	10
13	Підсумок	2	0	2
Разом		26	118	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (2 год)

Теоретична частина. Мета та зміст роботи гуртка. Інструменти й

матеріали. Історія винайдення паперу. Властивості паперу та основні прийоми роботи з ним. Демонстрація кращих моделей.

Практична частина. Виготовлення виробів із паперу на вільну тему з метою перевірки рівня підготовки дітей.

2. Найпоширеніші традиційні в Україні вироби з паперу, виконані в техніці витинанки, оригамі та паперопластики (4 год)

Теоретична частина. Історія виникнення й розвитку мистецтва виготовлення поробок із паперу методом витинанок, оригамі та паперопластики. Найпростіші вироби в техніці витинанки (серветки, фіранки, гірлянди), оригамі (човники, шапочки, курочки), паперопластики (чарівні птахи, рибки, квіти).

Практична частина. Виготовлення витинанок із квадратного аркуша паперу (зірочки, орнаменти), зі стрічки (гірлянди з чоловічків і зайчиків). Вироби в техніці оригамі (двотрубний кораблик, шапочка від сонця, голубок) і паперопластики (павич, чарівна квітка папороті).

3. Умовні знаки при роботі з папером. Прості базові форми оригамі (22 год)

Теоретична частина. Загальноприйняті умовні знаки і прийоми складання. Поняття про базові форми: «Трикутник», «Повітряний змій», «Двері», «Млинець», «Будинок», «Водяна бомбочка».

Практична частина. Виготовлення виробів на основі базових форм: «Трикутник», «Повітряний змій», «Двері», «Млинець», «Будинок», «Водяна бомбочка». Проведення конкурсу на краще знання базових форм і виготовлення виробів із них. Виконання ілюстрацій до відомих казок, загадок і прислів'їв.

4. Витинанки - особливий вид поробок із паперу (8 год)

Теоретична частина. В Україні витинанки — найпоширеніший вид декоративно-ужиткового мистецтва з паперу. Методи й прийоми виготовлення витинанок. Зразки витинанок. Витинанки та аерогами.

Практична частина. Виготовлення серветок, гірлянд, масок, орнаментів,

зірочок, сніжинок. Писанки, оздоблені витинанками. Виготовлення аерогами різноманітних конструкцій. Створення декоративного панно за власним задумом.

5. Поробки оригамі на основі складніших базових форм (20 год)

Теоретична частина. Використання у виробках базових форм: «Подвійний квадрат», «Риба», «Катамаран», «Птах», «Жабка». Історія про японську дівчинку Садако Са-сакі та 1000 журавликів.

Практична частина. Виготовлення виробів на основі базових форм: «Подвійний квадрат», «Риба», «Катамаран», «Птах», «Жабка». Конкурс на краще знання базових форм і виготовлення виробів із них.

6. Новорічні та різдвяні фантазії (8 год)

Теоретична частина. Новорічні ялинки, виготовлені в техніці паперопластики, оригамі та витинанки. Найпростіші ялинкові та різдвяні прикраси, виготовлені в різних техніках.

Практична частина. Виготовлення плоских та об'ємних ялинок методом аплікації, витинанки, оригамі та ялинкових прикрас (зірочки, напівпрозорі зірочки, сніжинки, кульки, бурульки). Різдвяні зірочки й ангелочки. Вироби за власним задумом.

7. Паперова аплікація (14 год)

Теоретична частина. Аплікація як вид декоративного образотворчого мистецтва. Кращі зразки робіт, виконаних відомими художниками й графіками. Методи та прийоми виготовлення аплікацій.

Практична частина. Виготовлення предметно-декоративних (будинки, грибок, кораблик, закладка, орнамент, візерунок), силуетних (птахи, риби, тварини) та сюжетно-тематичних (казки, байки, пейзажі) аплікацій.

8. Квілінг (12 год)

Теоретична частина. Поняття про техніку квілінг. Історія виникнення техніки квілінг. Вирізання смужок із паперу для квілінга. Основні правила роботи та основні форми «капля», «трикутнику», «долька», «квадрат», «прямокутнику».

Практична частина. Композиція з основних форм квілінга. Виготовлення простих, нескладних квітів. Підбір кольорової гами. Виготовлення декоративного панно з квітами в техніці квілінг.

9. Вироби з гофрованого паперу (12 год)

Теоретична частина. Гофрування паперу за допомогою «долинок» і «гірок», застосування елементів «ялинкових структур». Зразки та ілюстрації виробів із гофрованого паперу.

Практична частина. Виготовлення найпростіших виробів, виконаних у техніці гофрування: квіти, метелики, рибки, пташки, ліхтарики.

10. «Айріс Фолдінг» (Iris Folding) (14 год)

Теоретична частина. Історія виникнення техніки Айріс Фолдінг. Підготовка до творчого процесу. Схеми Айріс Фолдінг. Основні етапи роботи.

Практична частина. Створення шаблонів для техніки Айріс Фолдінг. Виготовлення поробок в техніці Айріс Фолдінг: картини, листівки, закладки.

11. Паперове моделювання (Paper-craft) (16 год)

Теоретична частина. Паперове моделювання – створення паперових моделей. Види паперового моделювання. Читання розгорток.

Практична частина. Виготовлення паперових моделей на основі найпростіших розгорток.

12. Виготовлення експонатів на виставку (10 год)

Практична робота. Виготовлення індивідуальних і групових робіт в одній або змішаних техніках конструювання на визначену тему та за власним задумом. Творчий звіт гуртківців у групах з демонстрацією виробів.

Виготовлення паперових іграшок для дитячого садочка, дитячого притулку, школи-інтернату.

13. Підсумок (2 год)

Підведення підсумків роботи за рік, відзначення кращих гуртківців. Огляд новинок літератури. Завдання на літо.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- історію виникнення й розвитку українських народних витинанок;
- історію виникнення паперу;
- поняття про шаблон і трафарет;
- історію появи ножиць;
- поняття площинної і просторової витинанки;
- способи вирізування витинанок різними інструментами;
- правила гігієни, санітарії та техніки безпеки під час роботи;
- поняття композиції та рапорта;
- поняття про паперове моделювання;
- читання розгорток;
- технологію наклеювання готової витинанки на фон;
- поняття мотиву;
- поняття ескізу;
- види орнаментів у витинанні;
- поняття симетрії, асиметрії;

Вихованці повинні вміти:

- організувати своє робоче місце;
- знаходити шляхи якісного та раціонального виконання завдання;
- підбирати папір та картон за кольором для роботи;
- користуватися креслярськими інструментами;
- переносити потрібний малюнок на папір за допомогою копіювального паперу;
- виконувати ескіз майбутньої витинанки;
- розробляти варіанти композицій майбутніх робіт;
- виготовляти шаблони й трафарети та користуватися ними;

Вихованці мають набути досвіду

- проводити на папері рівні вертикальні, горизонтальні, похилі лінії;
- розробляти декоративну композицію у квадраті, колі, ромбі, в овалі.

Основний рівень, перший рік навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Тема		Кількість годин		
		Теоретичні	Практичні	Усього
1	Вступ	2	1	3
2	Повторення матеріалу початкового рівня навчання	3	9	12
3	Конструювання правильних багатокутників у різних техніках. Плоскі модулі	6	18	24
4	Найпростіші об'ємні модульні конструкції	3	15	18
5	Рухомі оригами	2	16	18
6	Пап'є-маше	2	10	12
7	Паперове моделювання (Paper-craft)	3	18	21
8	Ялинки оригами	3	9	12
9	«Айріс Фолдінг» (Iris Folding)	2	13	15
10	Квілінг	2	16	18
11	Скрапбукінг	2	10	12
12	Аплікації з оригами	2	10	12
13	Найпростіші класичні кусудами	6	15	21
14	Виготовлення виставкових робіт	-	15	15
15	Підсумок	3	0	3
Разом		41	175	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (3 год)

Обговорення плану роботи гуртка на навчальний рік. Повідомлення гуртківців про роботу, виконану за літній період. Оформлення куточка гуртківця.

Практична частина. Змагання на краще виготовлення поробки за

вказаний час. Підведення підсумків змагання.

2. Повторення матеріалу початкового рівня навчання (12 год)

Теоретична частина. Спільні риси та відмінності в конструюванні виробів із паперу в техніці оригамі, паперопластики та витинанки. Умовні позначення, базові форми.

Практична частина. Виконання улюблених фігурок у техніці оригамі, витинанки, аплікації, гофрування. Конкурс на кращу роботу. Змагання: скласти фігурку за інструкцією керівника гуртка на слух.

3. Конструювання правильних багатокутників у різних техніках.

Плоскі модулі (24 год)

Теоретична частина. Конструювання правильних трикутника, квадрата, п'яти-, шести- та восьмикутника з довільного аркуша паперу методом оригамі.

Поняття про модульне оригамі. Зразки плоских модулів різної конструкції.

Практична частина. виготовлення виробів із правильних багатокутників у техніці оригамі, витинанки та паперопластики за зразками й схемами.

Виготовлення виробів із плоских модулів: зірочки, орнаменти, симетричні фігури. Творча робота з конструювання власних модулів.

4. Найпростіші об'ємні модульні конструкції (18 год)

Теоретична частина. Класичний модуль та авторські модулі в конструюванні об'ємних поробок. Демонстрація кращих робіт.

Практична частина. виготовлення з окремих модулів (за вибором) тетраедра, гексаедра, октаедра, ікосаедра та додекаедра. Дизайн граней цих багатогранників. Головоломки з підбором кольорів на гранях.

5. Рухомі оригамі (18 год)

Улюблені дитячі фігурки, що самостійно пересуваються, стрибають або в яких рухаються окремі елементи.

Практична частина. виготовлення флексманів, ходунків, жабок, метеликів, собачок, котиків; ворони, яка каркає; журавлика, який махає крилами, феєрверка та ін. Ігри з виготовленими фігурками.

6. Пап'є-маше (12 год)

Теоретична частина. Специфіка виготовлення виробів з пап'є-маше. Інструменти та матеріали. Зразки виробів.

Практична частина. Виготовлення найпростіших виробів: вази, маски, фігурки для пальчикового театру. Пап'є-маше з фігурок оригамі.

7. Паперове моделювання (Paper-craft) (21 год)

Теоретична частина. Паперове моделювання – створення паперових моделей. Види паперового моделювання.

Практична частина. Виготовлення найпростіших розгорток. Виготовлення паперових моделей, які складаються з декількох елементів на основі розгорток.

8. Ялинка оригамі (12 год)

Теоретична частина. Історія ялинок оригамі. Новорічні прикраси на ялинку та для інтер'єру. Подарунки Святого Миколая.

Практична частина. Виготовлення атрибутів Новорічного свята: сніговик, сніжинки, зірочки, дзвіночки, бурульки. Прикраси на ялинку та для інтер'єру. Конкурс кращих робіт «Дуже треба для ялинки і гірлянди, і сніжинки».

9. «Айріс Фолдінг» (Iris Folding) (15 год)

Теоретична частина. Підготовка до творчого процесу. Етапи створення шаблону з декількох елементів. Основні етапи використання техніки Айріс Фолдінг.

Практична частина. Створення шаблону з декількох елементів. Виготовлення поробок в техніці Айріс Фолдінг: картини, панно.

10. Квілінг (18 год)

Теоретична частина. Поняття симетрії, рівноваги в композиціях виготовлених у техніці квілінг. Ритм у композиції (як чергування елементів). Горизонтальна, вертикальна, діагональна й радіальна симетрії. Сюжетно-композиційний центр у виробках із витинання.

Практична частина. Вибір зразка візерунка для квілінгу. Стилізація.

Перенесення малюнка на папір за допомогою копіювального паперу. Пробні вправи. Розробка ескізів різних мотивів простих квілінгових композицій. Пробні вправи. Виготовлення композицій з квілінгу за зразком та вільною композицією. Пробні вправи. Самостійне виготовлення композицій за власним задумом.

11. Вітальні листівки (Скрапбукінг) (12 год)

Теоретична частина. Історія виникнення техніки скрапбукінг. Вітальні листівки в техніці Скрапбукінг. Інструменти та матеріали, які необхідні при роботі в техніці скрапбукінг. Демонстрація зразків.

Практична частина. Виготовлення листівок в техніці Скрапбукінг за зразком або власним задумом.

12. Аплікації з оригамі (12 год)

Теоретична частина. Аплікації з фігурок оригамі. Демонстрація зразків мозаїк та орнаментів, а також окремих виробів (квіти, грибки, метелики, рибки, котик, собачка).

Практична частина. Створення на основі аплікацій оригамі декоративних композицій: ваза з квітами, виноград, колоски, натюрморт із фруктами, бузок.

13. Найпростіші класичні кусудами (21 год)

Теоретична частина. Історія кусудам. Класичні кусудами. Використання кусудам для прикрас інтер'єру та в терапії.

Практична частина. Виготовлення класичної кусудами із шести модулів, кусудами «Шість бомбочок», «Суперкуля», «Квіткова кусудама». Створення на їхній основі власних конструкцій.

14. Виготовлення виставкових робіт (15 год)

Теоретична частина. Підходи до створення авторських робіт: вивчення відомих авторських моделей середнього ступеня складності; внесення деяких змін у відомі класичні та авторські моделі; аналіз алгоритму складання фігурки чи модуля на основі рис схожості заготовки з реальним об'єктом; фантазування за задумом і кінцевим результатом. Демонстрація на прикладах.

Практична частина. Виготовлення на базі класичного модуля за схемами

відомих авторських робіт: кубика Петера Будаї (Угорщина), кубика Володимира Марка (Україна), кусудаму «Квіти сакури» Ташіказу Кавасакі (Японія). Конкурс на створення учнями авторських робіт за одним із указаних напрямів.

Виготовлення індивідуальних та групових виставкових робіт в одній або декількох техніках конструювання з паперу (окремі вироби або групові сюжетні композиції за задумом або на вказану тему). Творчий звіт гуртківців у своїх класах, школі з демонстрацією виробів. Виготовлення наочності для навчальних кабінетів.

15. Підсумок (3 год)

Підведення підсумків роботи за рік, відзначення кращих робіт. Завдання гуртківцям на літо.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- історію розвитку українського народного декоративно-ужиткового мистецтва;
- історію виникнення й розвитку українських народних витинанок;
- історію виникнення паперу;
- поняття про шаблон і трафарет;
- історію появи ножиць;
- поняття площинної і просторової витинанки;
- способи вирізування витинанок різними інструментами;
- правила гігієни, санітарії та техніки безпеки під час роботи;
- поняття про композицію та рапорт;
- технологію наклеювання готової витинанки на фон;
- поняття мотиву;
- поняття ескізу;
- види орнаментів у витинанні;
- поняття симетрії, асиметрії;

Вихованці повинні вміти:

- організовувати своє робоче місце;
- знаходити шляхи якісного та раціонального виконання завдання;
- підбирати папір та картон за кольором для роботи;
- виконувати стилізацію природних форм візерунків на декоративні символи;
- користуватися креслярськими інструментами;

Вихованці мають набути досвіду

- проводити на папері рівні вертикальні, горизонтальні, похилі лінії;
- розробляти декоративну композицію у квадраті, колі, ромбі, в овалі, у смужці;
- виготовляти нескладні вироби в техніці колажу;
- виготовляти нескладні вироби у техніці витинальної графіки;
- виготовляти силуетні та ажурні витинанки.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Тема		Кількість годин		
		Теоретичні	Практичні	Усього
1	Вступ	1	2	3
2	Повторення основних тем	5	10	15
3	Вироби в техніці гофрування	3	12	15
4	Виготовлення кусудам	2	16	18
5	Оригамі на святковому столі	3	6	9
6	Мистецтво виготовлення паперових квітів і метеликів у техніці оригамі	5	16	21
7	Паперове моделювання (Paper-craft)	3	18	21
8	Новорічні та різдвяні сувеніри та прикраси	2	13	15
9	Квілінг	2	16	18
10	«Айріс Фолдінг» (Iris Folding)	3	15	18
11	Види витинанок	3	12	15
12	Скрапбукінг	2	10	12
13	Декупаж	3	12	15
14	Виготовлення виставкових робіт	-	18	18
15	Підсумок	3	0	3
Разом		40	176	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (3 год)

Бесіда: «Гармонійний і прекрасний, неповторний світ — мій власний!».

Зміст і мета роботи гуртка.

Практична частина. Змагання: хто більше складе виробів на вказану тему за певний час. Підведення підсумків.

2. Повторення основних тем (15 год)

Теоретична частина. Умовні позначення й базові форми. Плоскі та

об'ємні конструкції, виконані в різних техніках.

Практична частина. Складання фігурок за схемами та виготовлення сюжетних композицій «Пори року».

3. Вироби в техніці гофрування (15 год)

Теоретична частина. Повторення правил виготовлення виробів у техніці гофрування. Демонстрація складніших виробів.

Практична частина. Виготовлення виробів у техніці гофрування: павич, змії, вази для квітів, парасольки, віяло, прикраси інтер'єру, кусудами.

4. Виготовлення кусудам (18 год)

Теоретична частина. Кусудами — найкрасивіші модульні вироби. Зразки та ілюстрації кусудам відомих майстрів оригамі: Томоко Фузе, Тоші Такахама, Сабуро Казе (Японія), Евердїєн Тіглаар (Голландія), Саді Санделл (Фінляндія) та інші Новорічні та різдвяні традиції різних країн.

Практична частина. Виготовлення відомих авторських кусудам: стикування в космосі, космічна станція, троянда вітрів, квітка на кубі та ін. Творча робота за дизайном відомих і створення власних конструкцій кусудам

5. Оригамі на святковому столі (9 год)

Теоретична частина. Походження та види серветок. Мистецтво складання серветок і прикрашання святкового столу.

Практична частина. Виготовлення за схемами класичних та авторських моделей із використанням сердечок: сердечко, сердечко на підставці, пульсуюче сердечко, два сердечка, сердечна кусудама, листівки із сердечками. Виготовлення за задумом власного виробу.

Складання серветок різними способами, кільця для серветок, хлібниці, вази, коробочки, рамочки, листівки, квіти.

6. Мистецтво виготовлення паперових квітів і метеликів у техніці оригамі (21 год)

Теоретична частина. Традиції дарувати святкові й вітальні листівки з

різними квітами. Мистецтво виготовлення квітів і квіткових композицій у різних техніках конструювання.

Класичні та авторські моделі метеликів у техніці оригамі. Рухомі моделі. Вироби в інших техніках виконання.

Практична частина. Виготовлення класичних та авторських виробів квітів (ірис, троянда Кавасаки). Створення святкових листівок і композицій «Букет квітів». Конкурс на кращу дитячу фантазію «Квітковий орнамент».

Виготовлення моделей метеликів за схемами та оформлення панно і колекційних планшетів за зразком і власним задумом.

7. Паперове моделювання (Paper-craft) (21 год)

Теоретична частина. Паперове моделювання – створення паперових моделей.

Практична частина. Виготовлення паперових моделей на основі розгорток.

8. Новорічні та різдвяні сувеніри та прикраси (15 год)

Теоретична частина. Символіка новорічних свят. Святкування Нового Року в різних країнах світу.

Практична частина. Виготовлення новорічних і різдвяних подарунків, сувенірів: різдвяний чобіток для подарунків, Дід Мороз, Санта-Клаус, віночок, зірочка, кільце, завиток, кристал, орнамент, ангел, свічка, вітальна листівка, кульки-кусудами, коробочка-зірка.

9. Квілінг (18 год)

Теоретична частина. Використання гребінця, голок та пінопласту для виготовлення складних форм в техніці квілінг.

Практична частина. Вибір зразка візерунка для квілінгу. Розробка ескізів різних мотивів простих квілінгових композицій. Самостійне виготовлення композицій за власним задумом.

10. «Айріс Фолдінг» (Iris Folding) (18 год)

Теоретична частина. Етапи створення схем для техніки Айріс Фолдінг. Різновиди паперу для роботи в техніці Айріс Фолдінг.

Практична частина. Створення схем. Виготовлення поробок в техніці Айріс Фолдінг за власним задумом на вільну тему та з використанням різних видів паперу.

11. Види витинанок (15 год)

Теоретична частина. Традиційне народне декоративно — ужиткове мистецтво як джерело естетичної історії українського народу. Характерні ознаки традиційного народного мистецтва. Художні якості творів традиційного народного мистецтва. Площинна (силуетна) й просторова (ажурна) витинанки. Поняття ескізу. Застосування шаблонів й трафаретів у витинанні. Інструменти й матеріали для виготовлення витинанок. Ножиці, їхнє функціональне входження в повсякденний побут людини. Способи вирізування витинанок різними інструментами: ножицями, ножем, штемпельками. Правила техніки безпеки.

Практична частина. Правила користування інструментами й матеріалами. Відпрацювання прийомів роботи з ножицями. Пробні вправи.

Добір малюнка для витинанки та перенесення його на папір за допомогою копіювального паперу. Пробні вправи. Виконання малюнків майбутніх витинанок за допомогою шаблонів. Пробні вправи. Пробні вправи з виготовлення нескладних одноосьових витинанок за зразком.

12. Скрапбукінг (12 год)

Теоретична частина. Оформлення дизайну альбома для фотокарток в техніці скрапбукінг. Необхідні матеріали та інструменти. Демонстрація зразків.

Практична частина. Виготовлення заготовок для альбому в техніці скрапбукінг за зразком або власним задумом. Оформлення титульної сторінки альбому та сторінок фотоальбому в техніці скрапбукінг.

13. Декупаж (15 год)

Теоретична частина. Декупаж як техніка декорування вирізками з паперу побутових речей. Декупаж як різновид колажу. Історія виникнення й розвитку декупажу. Поєднання техніки декупажу з різними ефектами (старіння, покриття сусальним золотом, розтріскування, фарбування). Інструменти й матеріали: пляшки, свічки, годинники, вазони, тарілі, чашки і кружки, невеличкі

коробочки, шкатулки. Паперова серветка з малюнком або друкована картинка. Клей ПВА. Акриловий лак. Пензлики з м'якої синтетики: товстий тонкий. Ножиці. Акрилова фарба світлого кольору. Фен.

Практична частина. Ознайомлення та оволодіння технікою виготовлення декупажу. Вибір матеріалів. Вибір сюжету. Обговорення майбутніх виробів. Вирізування. Наклеювання. Остаточна обробка виробу. Пробні вправи.

14. Виготовлення виставкових робіт. Суспільно корисна праця (18 год)

Практична частина. Вимоги до виставкових робіт. Виготовлення тематичних колективних та індивідуальних робіт у різних техніках виконавця до свята Перемоги. Творчий звіт гуртківців з демонстрацією виробів.

Виготовлення іграшок-сувенірів для передачі до дитячого відділення лікарні.

15. Підсумок (3 год)

Підведення підсумків роботи, відзначення кращих гуртківців.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- історію розвитку українського народного декоративно-ужиткового мистецтва;
- історію виникнення й розвитку українських народних витинанок;
- історію виникнення паперу;
- поняття про шаблон і трафарет;
- історію появи ножиць;
- поняття площинної і просторової витинанки;
- способи вирізування витинанок різними інструментами;
- правила гігієни, санітарії та техніки безпеки під час роботи;
- поняття про композицію та рапорт;
- технологію наклеювання готової витинанки на фон;
- поняття мотиву;
- поняття ескізу;
- види орнаментів у витинанні;
- поняття симетрії, асиметрії;

Вихованці повинні вміти:

- організовувати своє робоче місце;
- знаходити шляхи якісного та раціонального виконання завдання;
- підбирати папір та картон за кольором для роботи;
- виконувати стилізацію природних форм візерунків на декоративні символи;
- користуватися креслярськими інструментами;
- переносити потрібний малюнок на папір за допомогою копіювального паперу;
- виконувати ескіз майбутньої витинанки;
- розробляти варіанти композицій майбутніх робіт;
- виготовляти шаблони й трафарети та користуватися ними;

Вихованці мають набути досвіду

- проводити на папері рівні вертикальні, горизонтальні, похилі лінії;
- розробляти декоративну композицію у квадраті, колі, ромбі, в овалі, у смужці;
- виготовляти нескладні вироби в техніці колажу;
- виготовляти нескладні вироби в техніці декупажу;
- виготовляти нескладні вироби у техніці витинальної графіки;
- виготовляти силуетні та ажурні витинанки;
- виготовляти одно та двохосьові одинарні витинанки.

**ОРИЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ОБЛАДНАННЯ
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ГУРТКА ПАПЕРОПЛАСТИКИ**

<i>Прилади та інструменти</i>	<i>Кількість</i>	<i>Матеріали</i>	<i>Кількість</i>
Лінійка металева 30 мм	10	Папір для малювання	100 арк.
Лінійка масштабна	10	Папір тонкий	100 арк.
Косинець	10	Картон А1	10 арк.
Ножиці	10	Ватман А1	20 арк.
Канцелярський ніж	10	Олівці графічні	20 шт.
Циркуль учнівський	10	Маркери кольорові	6 шт.
Транспортир	10	Фломастери	2 набори
Пінцет	10	Фарби акварельні	2 набори
Гумки	10	Пензлики	4 набори
Скоч	2	Клей ПВА	1 літр

ЛІТЕРАТУРА

1. Афонькин С. Ю., Афонькина Е. Ю. Уроки оригами в школе и дома. — М.: Аким, 1995. — 207 с.
2. Афонькин С. Ю., Афонькина Е. Ю. Оригами на праздничном столе. — М.: Аким, 1996. — 30 с.
3. Афонькин С., Афонькина Е. Дело в шляпе. — СПб.: Химия, 1998. — 56 с.
4. Афонькин С. Ю., Афонькина Е. Ю. Оригами для знатоков. Динозавры. — СПб.: Кристалл, 1999. — 207 с.
5. Афонькин С. Ю., Афонькина Е. Ю. Оригами для знатоков. Драконы. — СПб.: Кристалл, 1999. — 137 с.
6. Афонькин С., Афонькина Е. Игры и фокусы с бумагой. — М.: Рольф Аким, 1999. — 186 с.
7. Афонькин С., Афонькина Е. Волшебные шары кусудамы. — СПб.: Кристалл, 2001. — 153 с.
8. Афонькин С., Афонькина Е. Все об оригами. — СПб.: Кристалл, М.: Оникс, 2005. — 269 с.
9. Афонькин С. Ю., Лежнева А. В., Пудова В. П. Оригами и аппликация. — СПб.: Кристалл, 2001. — 303 с.
10. Бельтюкова Н. Папье-маше. — М.: Рипол Классик, 2001. — 108 с.
11. Белым С. Н. Задачи по геометрии, решаемые методами складывания (оригами). — М.: Аким, 1998. — 63 с.
12. Кошелев В., Афонькин С. Вырезаем и складываем. — СПб.: Кристалл, 2001. — 153 с.
13. Лу Розель. Ракеты. — М.: Эксмо Пресс, 2002. — 175 с.
14. Мейстер Н. Г. Бумажная пластика. — М.: Астрель, 2001. — 62 с.
15. Оригами. Искусство складывания из бумаги. — М.: Аким, 1996–2002. — №№ 1–30.
16. Програма гуртка паперопластики, рекомендована Міністерством освіти і науки України з позашкільної освіти науково-технічного напрямку / за ред. Биковського Т.В., Шкури Г.А. — К.: УДЦПО, 2014. — В. 1. — 263с
17. Сержантова Т. 365 моделей оригами. — М.: Айрис Пресс Рольф, 1999. — 285 с.
18. Соколова С. Азбука оригами. — М.: Эксмо, 2005. — 427 с.
19. Юний технік України / Науково-популярний журнал для дітей та юнацтва. 2003–2006.